

[Knuud Kristensen.]

det er ganske naturligt, vi omsider har taget den Stilling, vi har. Det er ikke *vor* Vej; det er ikke den, vi har ønsket at komme frem ad, og derfor har vi ogsaa søgt at komme frem ad andre Veje, saa længe der var den mindste Mulighed for det, først og fremmest at naa til en almindelig Nedsættelse af hele Udgiftsniveauet, dernæst en Kronesænkning — dette finder vi er en meget mere farbar og meget mere effektiv Vej —, men naar man ikke kan komme frem ad disse Veje, ja, saa slaar vi ogsaa ind paa Prishævningsvejen, idet vi erkender, at denne Vej ogsaa kan føre i hvert Fald noget frem imod Maalet. Det er derfor i og for sig ikke en Udvidelse af Planøkonomien, men det er — hvis det, vi har, kan kaldes for Planøkonomi — at skaffe Plan i Planøkonomien. Vi har en Prishævningspolitik paa alle andre Omraader, og saa vil vi ogsaa have den paa Landbrugets Omraade; kan der ikke skaffes Ligevægt til Veje paa anden Maade, vil vi ogsaa have Prishævninger i Landbruget. Derfor forstaaer jeg ikke den Tankegang, at der skulde være noget mærkeligt eller selvmodsigende i, at vi siger, denne Vej ikke er den bedste Vej, at hele denne Politik i og for sig er af det onde, og at det var meget bedre, om vi kom frem ad andre Veje, men at naar vi nu skal den Vej frem, fordi de herskende her i Landet ikke vil andre Veje, saa maa vi ogsaa se at komme saa godt frem ad den og faa saa godt et Resultat ud deraf som muligt. Det er *vor* Begrundelse for, at vi nu endelig — eller rettere sagt ikke endelig, for det er mere end et Aar siden vi begyndte — er slaet ind paa denne Vej; vi gjorde det, fordi de andre var spærret, i hvert Fald indtil videre.

Jeg sagde, at det forekom mig, at der var en vis Erkendelse af, at denne økonomiske Ligeberettigelse var paakrævet og ogsaa rimelig — rimelig over for Landbrugs-erhvervet og paakrævet i hele Samfundets Interesse. Men det kan jo ikke nægtes, at Regeringspartierne efter *vor* Opfattelse griber denne Sag meget forkert an. De slaar her ind paa Understøttelsesprincippet, ja vi kan godt sige Almisserprincippet Vej, skønt det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen ikke ønsker, vi skal sige det. Og det er ikke blot et Slagord, hvad jeg senere skal gøre nogle Bemærkninger om.

Hvad er det, man her siger? Man siger: Landbrugerne skal for sine Varer have en Pris, som de ikke kan leve af, i hvert Fald ikke den jævnt dygtige. Den, som ingen Formue har, kan ikke eksistere deraf — det erkender man, det ved man —, men saa

siger man: Ja, men de, som ikke er særlig dygtige, de, som ikke er ekstraordinært økonomisk anlagt, de, som ingen Formue har, eller de, som ingen Indtægter har fra anden Side —, ja, de kan faa en Understøttelse fra det offentlige. Det er jo det, der er Princippet i det. Selve Erhvervet skal blive ved at arbejde under de ulige og ugunstige Vilkaar, man hidtil har haft.

Det forekommer mig, at jeg i en Avis har set et Referat, vistnok af en Tale, som Finansministeren havde holdt ved et Møde, hvori han havde sagt, at han ikke forstod, at Landbruget ikke vilde være godt tilfreds med denne Form for Hjælp; naar de arbejdsløse og andre Erhverv kunde modtage Understøttelse fra det offentlige, saa maatte Landbruget ogsaa kunne det. Naar der er Tale om social Understøttelse, hvor man skal understøtte den enkelte, saa er det vel nok nødvendigt, at man understøtter dem, der er i Trang; men helt anderledes stiller Sagen sig, naar det drejer sig om et Erhverv. Man kan ikke basere et Erhvervs Vilkaar paa Understøttelsesprincippet. Hvad vilde man sige, om man bød andre Erhverv disse Vilkaar? Hvad vilde man sige, om man sagde til Arbejderne: I faar ikke, og vi vil ikke give jer en Løn, I kan leve af — i hvert Fald ikke den jævnt dygtige Arbejder —, men de, som ikke er særlig dygtige, de, som maaske ikke har en Tæreskillning ved Siden af, de, som kort sagt ikke kan eksistere under disse ganske utilstrækkelige Lønningsvilkaar, kan faa en Understøttelse fra det offentlige. Vilde man ikke sige, at det var et ganske forkert, et ganske ødelæggende Grundlag at basere et Erhvervs, en Arbejderstands Levevilkaar paa? Og saaledes kan man ogsaa sige over for de øvrige Erhverv. Saaledes kan man ogsaa sige over for Rigsdagsmænd og Ministre; man kan give dem en Løn, som de ikke kan eksistere af, som ikke staa i Forhold til det Arbejde, de udfører, og de, som saa ikke kan eksistere, de, som ikke har særlig Formue eller andre Indtægter, kan faa en Hjælp gennem det sociale Udvalg eller gennem det offentlige. Jeg tror, at enhver Stand her i Landet, ethvert Erhverv vilde reagere voldsomt over for en saadan Behandling, og derfor er det efter min Opfattelse heller ikke saa sært, at Landbrugs-erhvervet som saadant gør det.

Det er urigtigt og uretfærdigt, synes jeg, naar Samfundet nu griber ind, at lade *vort* største Erhverv og — for ikke at være ubeskeden — ikke det mindst vigtige, fortsætte under saadanne Vilkaar. Men det